

CENTAR ZA KULTURU NOVI ZAGREB

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Zagreb, srpanj 2012.

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br. 92/10.), i člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine br. 116/11.) Upravno Vijeće Centra za kulturu Novi Zagreb na sjednici održanoj 17. 7. 2012. godine donjelo je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: Pravilnik) u Centar za kulturu Novi Zagreb (u daljem tekstu: Ustanova) uređuje se organiziranje, provođenje i unapređivanje zaštite od požara u unutarnjem i vanjskom prostoru Ustanove.

Članak 2.

Ustanova provodi zaštitu od požara radi sigurnog i nesmetanog boravka i rada djelatnika, te drugih osoba u prostoru Ustanove.

Provođenje zaštite od požara sastavni je dio radnih obveza djelatnika Ustanove. Treće osobe za vrijeme boravka u Ustanovi dužne su se u svezi sa zaštitom od požara pridržavati mjera i naloga djelatnika Ustanove.

Svaka osoba koja boravi u Ustanovi, dužna je djelovati na način kojim se ne može izazvati požar.

Članak 3.

Odredbe ovoga pravilnika primjenjuju se u skladu sa zakonom, provedbenim propisima, planovima zaštite od požara, odlukama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i općim aktima Ustanove.

Članak 4.

Mjere i sredstva za provođenje zaštite od požara utvrđuju se planom zaštite od požara, godišnjim planom i programom rada i financijskim planom Ustanove.

USTROJSTVO I NAČIN RADA SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Članak 5.

Poslove zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara obavlja ovlašteni djelatnik. Djelatnik iz stavka 1. ovoga članka mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili gimnazijsko obrazovanje, odnosno srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i položen stručni ispit.

Kada u Ustanovi nema odgovarajućeg djelatnika ili Ustanova ne može zaposliti osobu koja ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka, Ravnatelj može poslove iz stavka 1. ovoga članka ugovorno prenijeti ovlaštenom obrtniku, trgovačkom društvu, ustanovi ili udruzi.

RADNA MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 6.

Broj potrebnih djelatnika za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara utvrđuje Ravnatelj prema procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara, odnosno prema ispunjenju obveza u svezi sa zaštitom od požara iz godišnjeg plana i programa rada.

Djelatnici Ustanove zaduženi za zaštitu od požara i unapređenje stanja ugroženosti od požara moraju glede stručne spreme ispunjavati uvjete iz članka 5. stavka 2. ovoga pravilnika.

Kod zapošljavanja novih djelatnika za poslove zaštite od požara i unapređenje stanja ugroženosti od požara stručnu spremu potrebnih djelatnika utvrđuje Ravnatelj. Stručna sprema iz stavka 3. ovoga članka obvezno se objavljuje u natječaju.

OBVEZE I ODGOVORNOSTI U SVEZI S PROVEDBOM MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

U svezi s provedbom mjera zaštite od požara tijela i djelatnici Ustanove imaju obveze i odgovornosti određene procjenom ugroženosti od požara i planom zaštite od požara.

Ravnatelj:

- osigurava provođenje mjera u svezi sa zaštitom od požara,
- osigurava upoznavanje djelatnika s opasnostima od požara u Ustanovi,
- poduzima mjere za smanjenje nastanka i širenja požara, kao i mjere za unapređenje stanja zaštite od požara,
- skrbi o osiguranju sredstava i opreme za dojavu, gašenje i sprječavanje požara,
- donosi pravila o ponašanju osoba koje borave u Ustanovi kod nastanka požara,
- organizira spašavanje djelatnika, i drugih osoba u slučaju nastanka požara,
- utvrđuje obrasce koji za vođenje evidencije iz članka 35. ovoga pravilnika nisu utvrđeni provedbenim propisima,
- izvješćuje osnivača Ustanove o mjerama za zaštitu od požara,
- obavlja druge poslove u svezi sa zaštitom od požara prema propisima, planovima i općim aktima Ustanove.

Djelatnik iz članka 5. ovoga pravilnika:

- skrbi o provođenju mjera i unapređenja stanja zaštite od požara,
- ispituje podatke o uporabi sredstava koja su u svezi sa zaštitom od požara,
- neposredno nadzire rad djelatnika kod obavljanja poslova u svezi sa zaštitom od požara,
- izvješćuje Ravnatelja o uočenim problemima, nepravilnostima i propustima,
- surađuje s ovlaštenikom zaštite na radu,
- nadzire ispravnost i način uporabe opreme, strojeva i uređaja u svezi sa zaštitom od požara,
- u dogovoru s Ravnateljem i ovlaštenikom zaštite na radu organizira praktične vježbe za možebitnu evakuaciju i spašavanje,
- predlaže školskom odboru i Ravnatelju donošenje mjera u svezi sa zaštitom od požara,
- obavlja druge poslove utvrđene propisima i općim aktima Ustanove.

Djelatnici Ustanove su obvezni:

- raditi i ponašati se tako da ne izazovu požar,
- provoditi i pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara,
- upozoravati na opasnost od požara do kojega bi moglo doći zbog nedostataka na građevinama, strojevima, opremi, instalacijama i sl.,
- svladati program osposobljavanja za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom,
- obavljati svoje poslove u skladu s pravilima koja onemogućuju izazivanje požara,
- možebitne kvarove na uređajima i instalacijama kojima se služe tijekom rada, prijaviti Ravnatelju ili djelatniku iz članka 1. ovoga pravilnika,
- neposredno sudjelovati u gašenju požara,
- obavljati druge poslove i ispunjavati obveze utvrđene propisima, planovima i općim aktima Ustanove.

OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Za provedbu mjera zaštite od požara ovlašten je i odgovoran Ravnatelj.

Ravnatelj je ovlašten i odgovoran za organiziranje zaštite od požara prema propisima, planovima i aktima iz područja zaštite od požara.

UNUTARNJA KONTROLA PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Unutarnju kontrolu provedbe mjera zaštite od požara obavlja Ravnatelj ili osoba koju on opunomoći.

Unutarnja kontrola provodi se:

- neposrednim izvidom provođenja mjera zaštite od požara,
- davanjem potrebnih uputa i naloga,
- pribavljanjem pisanih izvješća.,
- Ravnatelj ili osoba koja provodi unutarnju kontrolu, dužna je surađivati s inspektorom zaštite od požara.

UPOZNAVANJE DJELATNIKA I KORISNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA PRIGODOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE MJESTA RADA TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 10.

Ravnatelj ili djelatnik iz članka 1. ovoga pravilnika dužan je djelatnike Ustanove prigodom stupanja na rad ili kod promjene mjesta rada upoznati s opasnostima od požara ili općim mjerama zaštite od požara na određenom mjestu rada.

Ravnatelj ili djelatnik iz članka 1. ovoga pravilnika dužan je izvijestiti o opasnostima i mjerama zaštite od požara djelatnike i osobe koje borave u Ustanovi o vremenu obavljanja određenih radova od strane drugih osoba.

Svi djelatnici Ustanove moraju biti obaviješteni o mjestu na kojemu se nalazi glavni ventil za otvaranje-zatvaranje vode u građevini te glavna sklopka za isključivanje električne energije odnosno plina.

Članak 11.

Djelatnici Ustanove dužni su uključiti se u program osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.

Raspored upućivanja djelatnika na osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Ravnatelj.

Evidencija odnosno preslika isprave o osposobljenosti iz stavka 1. ovoga članka čuva se u dosjeu djelatnika i u ovlaštenoj tvrtki.

Članak 12.

Stručni suradnici trebaju upoznati sve zaposlene s općim mjerama zaštite od požara te mjerama zaštite od požara u prostorima Ustanove.

UPOZNAVANJE DJELATNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 13.

Za upoznavanje djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara obvezan je i odgovoran djelatnik iz članka 5. ovoga pravilnika. Upoznavanje djelatnika prema stavku 1. provodi se dostavom odgovarajućih pisanih obavijesti i neposredno.

Vrijeme provođenja upoznavanja djelatnika prema stavcima 1. i 2. ovoga članka i vrijeme provjere znanja određuje se godišnjim planom i programom.

OSPOSOBLJAVANJE DJELATNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI EKSPLOZIJE I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 14.

Djelatnici koji rade na radnim mjestima s povećanim opasnostima osposobljavaju se u svezi s možebitnim nastankom požara i njegovim posljedicama ili eksplozijama prije stupanja na rad, a provjera znanja obavlja se prema godišnjem planu i programu rada Ustanove.

Osposobljavanje djelatnika iz stavka 1. ovoga članka provodi djelatnik iz članka 5. ovoga pravilnika i prema potrebi drugi stručnjaci.

Članak 15.

Osposobljavanjem iz članka 14. ovoga pravilnika djelatnik mora steći najmanje znanje:

- o ispravnoj uporabi uređaja (sredstava) za gašenje požara koji se nalazi u Ustanovi,
- o ispravnoj uporabi opreme, strojeva i uređaja na radnom mjestu s povećanom opasnosti,
- o aktiviranju sustava za uzbunjivanje,
- o isključivanju primarnog izvora napajanja (struja, plin) prostora,
- o isključivanju ventilacijskog sustava,
- o postupku evakuacije osoba iz prostora.

SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 16.

Održavanje u ipravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara dužnost je djelatnika iz članka 5. ovoga pravilnika.

Članak 17.

Oprema sustava za dojavu i gašenje požara treba se postaviti, održavati i rabiti prema odredbama Pravilnika o sustavima za dojavu požara.

Članak 18.

Hidranti i hidrantna mreža trebaju se redovno održavati tako da se:

- svi hidranti obilježe oznakama,
- podzemni hidranti osiguraju propisanim poklopcem, a zidni hidranti osiguraju ormarićima,
- svaki zidni hidrant kompletira s jednim do dva kotura vatrogasnih cijevi promjera 52 mm, s mlaznicom,
- najmanje jedanput mjesečno provjeri dostupnost svih hidranata, a otklanjanje uočenih kvarova povjeri stručnoj osobi,
- za sve hidrante osigura tipska spojnica promjera 52 te nastavak istih dimenzija,
- postavi vidna oznaka gdje se nalazi ventil za zatvaranje i otvaranje vode u građevini.

Članak 19.

Vatrogasni aparati moraju se postaviti na uočljivim lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara.

Prijenosni aparati ne smiju se postaviti tako da im ručka za nošenje bude u visini iznad 1.5 m. Vatrogasni aparati moraju se stalno održavati.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća:

- redovni pregled
- periodični servis.

Članak 20.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jedanput u tri mjeseca, a provodi ga djelatnik iz članka 5. ovoga pravilnika.

Redovnim pregledom treba se utvrditi:

- označenost, uočljivost i dostupnost aparata,
- opće stanje aparata,
- kompletnost aparata,
- stanje plombe zatvarača odnosno ventila vatrogasnog aparata.

Uočene nedostatke djelatnik treba sam otkloniti, a ako to nije moguće, otklanjanje nedostataka u dogovoru s Ravnateljem treba povjeriti ovlaštenom servisu.

Članak 21.

Periodični pregled vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jedanput godišnje.

Periodični pregled vatrogasnih aparata treba se povjeriti ovlaštenom servisu.

Nakon završenog periodičnog pregleda svaki aparat treba označiti propisanom naljepnicom.

SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU UREĐAJA I INSTALACIJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR ILI EKSPLOZIJU

Članak 22.

Djelatnici iz članka 5. ovoga pravilnika u suradnji s ovlaštenikom zaštite na radu dužni su redovno pratiti stanje uređaja i instalacija čija neispravnost može prouzročiti požar ili eksploziju prema procjeni ugroženosti od požara i eksplozije.

U slučaju uočenih nepravilnosti djelatnici iz stavka 5. ovoga članka dužni su zatražiti pomoć od stručnjaka za procjenu ugroženosti od požara i eksplozije i ovlaštenog servisa.

SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJA ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENO POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 23.

U slučaju privremenog povećanja požarnog rizika, za cijelo vrijeme njegovog trajanja, poduzimaju se dodatne, organizacijske i tehničke mjere zaštite od požara koje uključuju primjenu odgovarajuće opreme i sredstva za gašenje, a prema potrebi i osiguranje vatrogasnog dežurstva.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka trebaju se poduzeti na temelju izrađene prosudbe privremeno povećanog požarnog rizika, a osobito:

- za privremena mjesta pretakanja zapaljivih tekućina i plinova količina većih od onih utvrđenih propisom o držanju zapaljivih tekućina i plinova,
- za privremena mjesta zavarivanja i uporabe otvorenog plamena ili alata koji u uporabi iskre, u prostoru koji nije za to namijenjen, a postoji opasnost za nastanak požara,
- za prostore za vrijeme obavljanja poslova ili događanja gdje se privremeno okuplja veći broj osoba (školske priredbe, sajmovi, izložbe i sl.).

Članak 24.

O potrebi provođenja mjera iz članka 23. ovoga pravilnika Ravnatelj ili djelatnici iz članka 5. ovoga pravilnika dužni su se savjetovati sa stručnjacima o izradi procjene ugroženosti od požara i eksplozija.

Potrebne mjere zaštite od požara u slučajevima privremeno povećanog požarnog rizika ovlaštena tijela dužna su u potpunosti provesti prema ocjeni stručnjaka iz stavka 1. ovoga članka.

KRETANJE I PONAŠANJE U PROSTORIJAMA USTANOVE U SVEZI S OPASNOSTI OD POŽARA I EKSPLOZIJA

Članak 25.

U Ustanovi na vidljivom mjestu u blizini ulaza moraju biti istaknute upute za slučaj nastanka požara i plan Ustanove s označenim:

- stubištem i izlaznim putevima,
- mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati,
- mjestom na kojem je smještena glavna sklopka za napajanje školskog prostora električnom energijom te glavni zatvarač za brzo zatvaranje dovoda plina,
- mjestom isključenja sustava ventilacije,
- mjestom smještaja vatrodojavne centrale,
- instalacijama i prostorijama povećanog rizika za nastanak požara.

Svi izlazni putevi i vrata na izlaznim putevima moraju biti označeni odgovarajućim oznakama.

Kod ulaza na kat mora biti istaknut pojednostavljeni plan kata.

Upute iz stavka 1. ovoga članka moraju biti napisane na hrvatskom jeziku.

Članak 26.

Djelatnicima Ustanove u svakom trenutku trebaju biti dostupne prostorije u kojima se nalaze:

- glavna sklopka napajanja električnom energijom,
- uređaji za isključivanje sustava ventilacije,
- uređaji za upravljanje stabilnim sustavima za gašenje požara,
- uređaji za distribuciju vode na vertikalnom cjevovodu,
- vatrodojavne centrale.

USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 27.

Motrenje, javljanje i uzbunjivanje o opasnostima od požara ustrojava se u Ustanovi u skladu s planovima zaštite od požara, odlukama tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i godišnjim planom i programom rada Ustanove.

MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODOSE

Članak 28.

Mjesta odnosno prostorije u Ustanovi gdje postoji vjerojatnost nastajanja i širenja požara, trebaju biti posebno označene.

Vatrogasni pristup u Ustanovi mora u svakom trenutku biti slobodan.

Na ulazima i izlazima u sigurnosni izlazni put moraju biti ugrađena vrata koja mogu imati najviše za 30 minuta manju otpornost od građevinskih elemenata sigurnosnog izlaznog puta u koji su ugrađeni, ali ne manje od 30 minuta.

Širina stubišta ne smije biti ni na kojem mjestu manja od širine ulaza kojim se ulazi na stubište.

Na putevima za izlaženje ne smiju se nalaziti predmeti koji pomažu širenju požara (goriva ambalaža, dijelovi namještaja, knjige, odjevni predmeti i sl.) i stvari koje bi mogle ometati izlaz osobama (različiti aparati, namještaj, roba i sl.).

Tavanski prostori moraju biti čisti i ne smiju se koristiti za držanje gorivih tvari. Prostor oko hidranta mora biti stalno slobodan, a zimi se redovito treba čistiti snijeg s poklopca hidranta.

Članak 29.

Za primjenu odredaba iz članka 28. ovoga pravilnika ovlašteni su i odgovorni Ravnatelj i djelatnik iz članka 5. ovoga pravilnika.

POSTUPANJE DJELATNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 30.

Svaki djelatnik koji zamijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar, dužan je u skladu s psihofizičkim sposobnostima pristupiti otklanjanju opasnosti, odnosno gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili druge osobe.

Ako djelatnik iz stavka 1. ovoga članka ne uspije otkloniti opasnost odnosno ugasiti požar, dužan je obavijestiti Centar 112, najbližu vatrogasnu postrojbu, odnosno postupiti prema planu zaštite od požara.

Članak 31.

Nakon završenog gašenja požara Ravnatelj u dogovoru sa zapovjednikom vatrogasne postrojbe koja je gasila požar, treba na mjestu požara:

- osigurati dežurstvo do jutra ako je požar gašen noću,
- osigurati dežurstvo, koje će trajati zavisno od procjene mogućnosti ponovnog izbijanja požara.

Članak 32.

Uporabljena oprema i sredstva u gašenju požara trebaju se što prije nakon završetka gašenja požara dovesti u potpuno ispravno stanje.

Članak 33.

Ravnatelj Ustanove dužan je o provedenim istražnim radnjama u svezi s nastankom požara u Ustanovi izvijestiti Upravno vijeće i osnivača.

EVIDENCIJA

Članak 34.

U Ustanovi se vodi evidencija:

- osposobljavanju djelatnika prema programima osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja početnih požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom,
- požarima u Ustanovi i razlozima njihova nastanka,
- analizi događaja koji mogu dovesti do požara te poduzimanju mjera potrebnih da do takvih događaja više ne dođe,
- ispunjenju obveza iz članaka 10., 11., 12., 13. i 14. ovoga pravilnika.

Članak 35.

Evidencije iz članka 34. ovoga pravilnika vode se na odgovarajućem obrascu. Za pravilno vođenje evidencije iz stavka 1. ovoga članka odgovoran je Ravnatelj.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Ustanove.

Članak 37.

Na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti svi ranije donošeni akti u svezi sa zaštitom od požara.

Predsjednica Upravnog vijeća :

Ljiljana Klačnja

U Zagrebu, 17. 7. 2012. godine